

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

1 Algemene inleiding	1
1.1 Doel van belastingheffing	2
1.2 Rechtsgrond voor belastingheffing	3
1.2.1 Inleiding	3
1.2.2 Plaats binnen de wetten	4
1.3 Soorten belastingen	5
1.3.1 Inleiding	5
1.3.2 Directe en indirecte belastingen	5
1.3.3 Tijdstip- en tijdvakbelastingen	5
1.3.4 Aanslag- en aangiftebelastingen	6
1.3.5 Subjectieve en objectieve belastingen	7
1.4 Vindplaatsen in het belastingrecht	7
1.4.1 Wetgeving	7
1.4.2 Uitvoeringsregelingen en -besluiten	8
1.4.3 Europese richtlijnen	8
1.4.4 Besluiten	9
1.4.5 Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	9
1.4.6 Rechtspraak (jurisprudentie)	10

2	Algemene wet inzake rijksbelastingen	13
2.1	Inleiding	14
2.2	Begripsbepalingen	14
2.3	Opbouw van de AWR	17
2.3.1	Onderscheid aanslagbelastingen en aangiftebelastingen	17
2.3.2	Navorderen en naheffen	18
2.3.3	Samenvatting van het voorgaande in schema	18
2.4	De aangifte	18
2.4.1	Inleiding	18
2.4.2	Uitnodiging tot het doen van aangifte	19
2.4.3	Verplichtingen met betrekking tot de aangifte	19
2.4.4	Termijnen	19
2.5	Aanslagbelastingen	20
2.5.1	Opleggen aanslag	20
2.5.2	Voorlopige aanslag	21
2.5.3	De navorderingsaanslag	21
2.6	Aangiftebelastingen	23
2.6.1	Inleiding	23
2.6.2	Tijdvak- en tijdstipbelastingen	23
2.6.3	Naheffingsaanslag	24
2.7	Bezwaar en beroep	24
2.8	Belastingrente	30
2.9	Vertegenwoordiging	32
2.10	Verplichtingen ten aanzien van de belastingheffing	32
2.10.1	Inleiding	32
2.10.2	Informatieplicht met betrekking tot de eigen belastingheffing	33
2.10.3	Informatieplicht met betrekking tot de loonheffingen en dividendbelasting	33
2.10.4	Informatieplicht met betrekking tot belastingheffing bij derden	36
2.11	Bewijslastverdeling in verhouding Belastingdienst-belastingplichtige	36
2.11.1	Inleiding	36
2.11.2	Omkering van de bewijslast	37
2.11.3	De informatiebeschikking	37

2.12	Hardheidsclausule	38
2.13	Ambtshalve vermindering	38
2.14	Inzagerecht	38
2.15	Bestuurlijke boetes	39
2.15.1	Inleiding	39
2.15.2	Verzuimboete	39
2.15.3	Vergrijpboete	39
2.15.4	Voorschriften voor het opleggen van bestuurlijke boeten	40
2.15.5	Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst	41
<hr/>		
3	Loonbelasting	43
3.1	Inleiding	44
3.2	Dienstbetrekking	45
3.2.1	Inleiding	45
3.2.2	Privaatrechtelijke dienstbetrekking	45
3.2.3	Publiekrechtelijke dienstbetrekking	47
3.2.4	Fictieve dienstbetrekking	47
3.2.5	Oneigenlijke dienstbetrekking	50
3.2.6	Dienstverlening aan huis	50
3.2.7	Tegenwoordige en vroegere dienstbetrekking	51
3.3	Inhoudingsplichtige	51
3.4	Loon	52
3.4.1	Inleiding	52
3.4.2	Belastbaar loon	52
3.4.3	Loon	52
3.4.4	Tabelloon	53
3.4.5	Loon in geld	53
3.4.6	Loon in natura	53
3.4.7	Aanspraken	54
3.4.8	Foaien	55
3.4.9	Auto van de zaak	56
3.4.10	Privégebruik fiets van de zaak	59
3.4.11	Fictief loon	59
3.5	Vrijstellingen	60
3.5.1	Inleiding	60
3.5.2	Vrijstellingen	60

3.6 De werkkostenregeling	61
3.6.1 Inleiding	61
3.6.2 Uitleg van de werkkostenregeling	62
3.6.3 Niet iedere vergoeding of verstrekking is loon	63
3.6.4 Gebruikelijkheidstoets	68
3.6.5 Schema werkkostenregeling	69
3.7 Verschuldigde loonbelasting	70
3.7.1 Inleiding	70
3.7.2 Tarief	71
3.7.3 Loonheffingskorting	71
3.7.4 Loonbelastingtabellen	72
3.8 Moment van heffing	74
3.9 Administratieve verplichtingen	75
3.9.1 Inleiding	75
3.9.2 Verplichtingen bij aanvang werkzaamheden	76
3.9.3 Het anoniementarief	77
3.9.4 Legitimatieplicht	78
3.10 Inhoudingsplichtige als belastingplichtige	78
3.10.1 Inleiding	78
3.10.2 Toepassen eindheffing	79
3.10.3 Tarief	79
<hr/>	
4 Inleiding inkomstenbelasting	81
4.1 Inleiding	82
4.2 Opbouw van de wet	82
4.3 Belastingplicht	83
4.4 Heffingsgrondslagen: het boxenstelsel	84
4.4.1 Inleiding	84
4.4.2 Box 1: belastbaar inkomen uit werk en woning	86
4.4.3 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	88
4.4.4 Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	88
4.4.5 Verzamelinkomen	90

4.5	Heffingskortingen	91
4.5.1	Inleiding	91
4.5.2	Onderdelen van de heffingskorting	91
4.6	Toerekeningsregels	95
4.6.1	Inleiding	95
4.6.2	Toerekening tussen en binnen belastbare inkomens	95
4.6.3	Toerekening inkomen minderjarig kind	96
4.6.4	Toerekening inkomen tussen fiscale partners	97
4.6.5	Voordelen vrije toerekening	98
4.7	Wijze van heffing	101
4.7.1	Inleiding	101
4.7.2	Voorheffingen	101
4.7.3	Voorlopige teruggaaf	102
<hr/>		
5	Box 1: winst uit onderneming	103
5.1	Algemeen	104
<hr/>		
ONDERDEEL A	Onderneming, ondernemerschap en medegerechtigden	104
5.2	Inleiding	104
5.3	Onderneming	105
5.4	Ondernemers en andere winstgenieters	106
5.4.1	Inleiding	106
5.4.2	Ondernemerschap	106
5.4.3	Urencriterium	108
5.4.4	Medegerechtigden	110
5.4.5	Schuldeisers met specifieke vorderingen op een ondernemer/ onderneming	110
5.4.6	Uitsluiting van ondernemersfaciliteiten	110
5.5	Winst uit onderneming versus loon, resultaat overige werkzaamheden, en box 3	111
5.5.1	Winst uit onderneming versus loon	111
5.5.2	Winst uit onderneming versus resultaat uit overige werkzaamheden	111
5.5.3	Winst uit onderneming versus opbrengsten uit sparen en beleggen	111

ONDERDEEL B	Bepalen van de belastbare winst uit onderneming	112
5.6	Inleiding	112
5.7	Basisprincipes fiscale winstbepaling	115
5.7.1	Inleiding	115
5.7.2	Goed koopmansgebruik	115
5.7.3	Balanscontinuïteit	117
5.8	Vermogensetikettering	117
5.8.1	Inleiding	117
5.8.2	De wijze van etikettering	118
5.8.3	Keuzeherziening	122
5.9	Waardering van vermogensbestanddelen	122
5.9.1	Inleiding	122
5.9.2	Bedrijfsmiddelen	123
5.9.3	Vorderingen	125
5.9.4	Voorraden	126
5.9.5	Onderhanden werk	127
5.9.6	Schulden	129
5.9.7	Voorzieningen	129
5.10	Kapitaalstortingen en -onttrekkingen	129
5.10.1	Inleiding	129
5.10.2	Privégebruik auto van de zaak	131
5.10.3	Privégebruik fiets van de zaak	132
5.10.4	Eigenwoningforfait bij ondernemingswoning	132
5.11	Beperkt aftrekbare kosten	133
5.11.1	Inleiding	133
5.11.2	Algemene aftrekbeperking	133
5.11.3	Specifieke aftrekbeperking	134
5.12	Niet-aftrekbare kosten	135
5.12.1	Inleiding	135
5.12.2	Algemene uitsluiting van aftrek	135
5.12.3	Specifieke uitsluiting van aftrek	136
5.13	Objectieve vrijstellingen	136
5.13.1	Inleiding	136
5.13.2	Bosbouwvrijstelling	136
5.13.3	Landbouwvrijstelling	137
5.13.4	Kwijtscheldingswinstvrijstelling	137

ONDERDEEL C	Ondernemings- en ondernemersfaciliteiten	139
5.14	Inleiding	139
5.15	Willekeurige afschrijving	139
5.16	Investeringsaftrek	141
5.16.1	Inleiding	141
5.16.2	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek	143
5.16.3	Energie-investeringsaftrek	144
5.16.4	Milieu-investeringsaftrek	145
5.17	De desinvesteringsbijtelling	146
5.18	Kostenegalisatiereserve	147
5.19	Herinvesteringsreserve	148
5.19.1	Inleiding	148
5.19.2	Het vormen en aanwenden van de herinvesteringsreserve	150
5.19.3	Boekhoudkundige verwerking	150
5.19.4	Herinvestering bij staken van gedeelte onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen	151
5.20	Ondernemersaftrek	152
5.20.1	Inleiding	152
5.20.2	Zelfstandigenaftrek	152
5.20.3	Startersaftrek	153
5.20.4	Aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk	153
5.20.5	Beloning voor meewerkende partner in de onderneming	154
5.20.6	Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid	155
5.21	De MKB-winstvrijstelling	155

ONDERDEEL D	Staking van de onderneming	156
5.22	Inleiding	156
5.23	Stakingswinst	156
5.23.1	Inleiding	156
5.23.2	Begrip stakingswinst en goodwill	157
5.23.3	Berekening van de stakingswinst	158
5.23.4	Vrijval fiscale reserves	159
5.23.5	Desinvesteringsbijtelling	159
5.23.6	Stakingsaftrek	159
5.23.7	Doorschuiven onderneming	160
5.23.8	Bedingen lijfrente bij bedrijfsbeëindiging	160
5.24	Bedrijfsoverdracht	162
5.24.1	Bedrijfssluiting	162
5.24.2	Overdracht aan derden	162
5.25	Het aangaan van een samenwerkingsverband	163
5.26	Overdrachten waarbij fiscale claims kunnen worden doorgeschoven	164
5.26.1	Inleiding	164
5.26.2	Het begrip 'doorschuiven'	164
5.26.3	Overdrachten waarbij doorgeschoven kan worden	165
5.27	Overlijden van de ondernemer	165
5.27.1	Overlijdenswinst	165
5.27.2	Doorschuiffaciliteit	166
5.28	Ontbinding huwelijksgemeenschap	166
5.28.1	Fictieve overdracht van 50% van de onderneming	166
5.28.2	Verplichte doorschuiving	167
5.29	Overdracht aan medeondernemer(s) of werknemer(s)	167
5.30	Uitwerking geruisloze doorschuiving	167
5.31	Overdracht onderneming aan een eigen besloten vennootschap	170
5.32	Staking gevolgd door het starten van een nieuwe onderneming	171

6	Box 1: werk en inkomen	173
6.1	Inleiding	174
6.2	Algemene bepalingen binnen box 1	175
6.2.1	Inleiding	175
6.2.2	Waardering niet in geld genoten inkomen	175
6.2.3	Tijdstip waarop inkomsten worden belast	175
6.2.4	Tijdstip waarop aftrekbare kosten in aftrek mogen komen	176
6.3	Het belastbare loon	177
6.3.1	Inleiding	177
6.3.2	Loon	177
6.3.3	Fooien	177
6.3.4	Reisaftrek	178
6.4	Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden	180
6.4.1	Inleiding	180
6.4.2	Terbeschikkingstelling aan eigen bv of die van een verbonden persoon	183
6.4.3	Bepalen van het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden	184
6.5	De belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen	186
6.5.1	Inleiding	186
6.5.2	De aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen	187
6.5.3	Termijnen van lijfrenten	188
6.6	De belastbare inkomsten uit eigen woning	188
6.6.1	Inleiding	188
6.6.2	Begrip eigen woning	189
6.6.3	Eigenwoningforfait	192
6.6.4	Tijdelijke verhuur	193
6.6.5	Kamerverhuurvrijstelling	194
6.6.6	Eigenwoningschuld	195
6.6.7	Eigenwoningschuld aangegaan vóór 1 januari 2013: overgangsrecht	200
6.6.8	Geen aflossingseis voor overbruggingskrediet	200
6.6.9	Bijleenregeling	201
6.6.10	Aftrekbare kosten	203
6.7	Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld	205

6.8 De uitgaven voor inkomensvoorzieningen	206
6.8.1 Inleiding	206
6.8.2 Lijfrentevoorzieningen	207
6.8.3 Toegelaten aanbieders	208
6.8.4 Premies	208
6.8.5 Tijdstip van aftrek	209
6.9 Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen	209
6.10 Negatieve persoonsgebonden aftrek	210
6.11 Te verrekenen verliezen uit werk en woning	211
6.12 De persoonsgebonden aftrek	212
6.12.1 Inleiding	212
6.12.2 Tijdstip aftrek	213
6.12.3 Uitgaven van onderhoudsverplichtingen	213
6.12.4 Uitgaven voor specifieke zorgkosten	215
6.12.5 Weekenduitgaven voor gehandicapten	218
6.12.6 Aftrekbare giften	218
<hr/>	
7 Box 2: belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang	221
7.1 Inleiding	222
7.2 Aanmerkelijk belang	225
7.2.1 Inleiding	225
7.2.2 ‘Gewoon’ aanmerkelijk belang	225
7.2.3 Meesleepregeling	228
7.2.4 Meetrekregeling	228
7.2.5 Fictief aanmerkelijk belang	229
7.3 Reguliere voordelen	230
7.3.1 Inleiding	230
7.3.2 Dividenduitkeringen	231
7.3.3 Teruggaaf van hetgeen op aandelen is gestort	231
7.3.4 Excessief lenen bij de eigen bv	232
7.4 Kosten ter verwerving van reguliere voordelen	235

7.5	Vervreemdingsvoordelen	236
7.5.1	Inleiding	236
7.5.2	Overdrachtprijs	236
7.5.3	Verkrijgingsprijs	238
7.6	Fictieve vervreemdingen	239
7.7	Doorschuifregelingen	241
7.7.1	Inleiding	241
7.7.2	Doorschuifregeling en het huwelijksvermogensrecht	241
7.7.3	Doorschuiven en overlijden	242
7.7.4	Doorschuiven en dalen onder de 5%-eis	242
7.8	Genietingsmoment	243
7.9	Verliesverrekening	244
<hr/>		
8	Box 3: belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	245
8.1	Inleiding	246
8.2	Forfaitair rendement	246
8.2.1	Inleiding	246
8.2.2	Berekening forfaitair inkomen box 3	246
8.2.3	Peildatum	248
8.2.4	Heffingvrij vermogen	251
8.3	Bezittingen	251
8.3.1	Inleiding	251
8.3.2	Onroerende zaken	251
8.3.3	Rechten op onroerende zaken	252
8.3.4	Roerende zaken	252
8.3.5	Rechten op roerende zaken	253
8.3.6	Rechten die niet op zaken betrekking hebben	253
8.3.7	Overige vermogensrechten	254
8.4	Schulden	254
8.4.1	Inleiding	254
8.4.2	Belastingsschulden	254
8.4.3	Drempelbedrag	255

8.5	Vrijstellingen	255
8.5.1	Inleiding	255
8.5.2	Verkrijging krachtens erfrecht	255
8.5.3	Onderlinge vorderingen en schulden tussen partners en minderjarige kinderen	256
8.5.4	Bos, natuurterreinen en aangewezen landgoederen	256
8.5.5	Voorwerpen van kunst en wetenschap	256
8.5.6	Rechten op roerende zaken krachtens erfrecht	257
8.5.7	Overlijdens- en invaliditeitsuitkering, contanten en waardebonnen	257
8.5.8	Kortlopende termijnen van inkomsten en verplichtingen	257
8.5.9	Groene beleggingen	258
8.6	Waardering	258
8.6.1	Inleiding	258
8.6.2	Onroerende zaken	259
8.6.3	Effecten	260
8.6.4	Vruchtgebruik/recht van gebruik	261
8.7	Tegenbewijsregeling	262
8.7.1	Inleiding	262
8.7.2	Reguliere voordelen	263
8.7.3	Genietingstijdstip	264
8.7.4	Vermogensaanwas	265
8.7.5	Waardering binnen de tegenbewijsregeling	266
<hr/>		
9	Vennootschapsbelasting	269
9.1	Inleiding	270
9.2	Subjectieve belastingplicht	270
9.2.1	Inleiding	270
9.2.2	Binnenlandse belastingplicht	271
9.2.3	Vrijstellingen	273
9.3	Tarief	274
9.4	Object van heffing	275
9.4.1	Inleiding	275
9.4.2	Onttrekkingen	279
9.4.3	Stortingen	283
9.4.4	Aftrekbare bedragen	285
9.4.5	Niet-aftrekbare bedragen	285
9.4.6	Giften	286
9.4.7	Te verrekenen verliezen	286

9.5 Deelnemingsvrijstelling	288
9.5.1 Inleiding	288
9.5.2 Begrip deelneming	289
9.5.3 Gevolgen deelnemingsvrijstelling	290
9.5.4 Deelnemingskosten	290
9.5.5 Liquidatieverliezen	291
9.6 Fiscale eenheid	291
9.6.1 Inleiding	291
9.6.2 Voorwaarden aangaan fiscale eenheid	292
9.6.3 Gevolgen aangaan van fiscale eenheid	292
9.6.4 Voorwaarden en gevolgen beëindiging	294
9.7 Dividendbelasting	295
<hr/>	
10 Omzetbelasting	297
10.1 Inleiding	298
10.2 Wie moet omzetbelasting voldoen?	301
10.2.1 Inleiding	301
10.2.2 Ondernemer	302
10.2.3 Fiscale eenheid	303
10.3 Belastbaar feit 1: de leveringen van goederen	305
10.3.1 Inleiding	305
10.3.2 Het begrip levering van goederen	305
10.3.3 Specifieke situaties	308
10.3.4 Plaats van de levering	310
10.4 Belastbaar feit 2: intracommunautaire verwervingen (ICV)	311
10.4.1 Inleiding	311
10.4.2 Het systeem bij leveringen binnen de EU: ICL en ICV	311
10.4.3 Overbrenging eigen goed naar een andere lidstaat	313
10.4.4 Gevolgen ICV	313
10.4.5 Uitgesloten ICT	313
10.5 Belastbaar feit 3: invoer	314
10.5.1 Inleiding	314
10.5.2 Invoer	314
10.5.3 Uitvoer	314

10.6	Belastbaar feit 4: diensten	315
10.6.1	Inleiding	315
10.6.2	Het begrip dienst	315
10.6.3	Plaats van de dienst	317
10.7	Belastbaar feit 5: gemengde prestaties	321
10.8	Waarover moet omzetbelasting worden berekend?	322
10.8.1	Inleiding	322
10.8.2	De vergoeding	322
10.8.3	Maatstaf van heffing bij interne leveringen	324
10.8.4	Maatstaf van heffing bij interne diensten	324
10.8.5	Maatstaf van heffing bij invoer	325
10.9	Hoeveel omzetbelasting moet worden voldaan?	325
10.9.1	Inleiding	325
10.9.2	Tabel I	326
10.9.3	Tabel II	327
10.10	In hoeverre bestaat recht op aftrek voorbelasting?	328
10.10.1	Inleiding	328
10.10.2	Factuurvereisten	329
10.10.3	Aftrek bij belaste en vrijgestelde prestaties	329
10.10.4	Aftrek bij invoer	332
10.10.5	Verleggingsregelingen	332
10.10.6	Uitsluiting aftrek voorbelasting	333
10.11	Wanneer moet de omzetbelasting worden voldaan?	333
10.11.1	Inleiding	333
10.11.2	Aangifte en betaling	334
10.12	Welke vrijstellingen kent de Wet OB?	335
10.12.1	Inleiding	335
10.12.2	Verhuur onroerende zaken	335
10.12.3	Levering van onroerende zaken	336
10.12.4	Overige vrijstellingen	337
10.13	Bijzondere regelingen	338
10.13.1	Inleiding	338
10.13.2	Kleineondernemersregeling	338
10.13.3	Margeregeling	341
10.13.4	Overdracht van een onderneming	344

10.14	Administratieve verplichtingen	345
10.14.1	Inleiding	345
10.14.2	Boekhoudverplichting	345
10.14.3	Factuurverplichting	345
10.14.4	Forfaitaire berekeningsmethode	347
10.15	Teruggaaf bij niet-betaling	348
<hr/>		
11	Schenk- en erfbelasting	351
11.1	Inleiding	352
11.2	Woonplaats	352
11.2.1	Inleiding	352
11.2.2	Diplomatenfictie	353
11.2.3	Fictieve woonplaats na emigratie	353
11.3	Begripsbepalingen	354
11.3.1	Inleiding	354
11.3.2	Bloedverwantschap en aanverwantschap	354
11.3.3	Partner	355
11.3.4	Kinderen	355
11.4	Verkrijging krachtens erfrecht	357
11.4.1	Inleiding	357
11.4.2	Erfgenamen op grond van de wet	357
11.4.3	Erfrechtelijke verkrijgers bij testament	360
11.4.4	Fictieve erfrechtelijke verkrijgingen	363
11.5	Schulden en kosten die samenhangen met het overlijden	372
11.5.1	Algemeen	372
11.5.2	Belastingsschulden en latente belastingsschulden	373
11.6	Omvang van de nalatenschap	373
11.7	Verkrijging krachtens schenking	376
11.7.1	Inleiding	376
11.7.2	Schenkingsplan	376
11.7.3	Samentellingen	377
11.7.4	Tijdstip waarop de schenking tot stand komt	378

11.8	Waardebepaling van de verkrijging	379
11.8.1	Inleiding	379
11.8.2	Aandelen en obligaties	380
11.8.3	Ondernemingsvermogen	380
11.8.4	Onroerende zaken	380
11.8.5	Periodieke uitkeringen en vruchtgebruik	381
11.9	Vrijstellingen	383
11.9.1	Inleiding	383
11.9.2	Vrijstellingen voor de erfbelasting	383
11.9.3	Vrijstellingen voor schenkbelasting	385
11.10	Tarief schenk- en erfbelasting	386
11.10.1	Het tarief	386
11.10.2	Kort na elkaar overlijden	386
11.10.3	Verkrijging vrij van recht	386
11.10.4	Verrekening overdrachtsbelasting met schenkbelasting	387
11.11	Bedrijfsopvolgingsfaciliteit	387
11.11.1	Algemeen	387
11.11.2	Bedrijfsopvolging bij een besloten vennootschap	389
11.12	Aangifte	391
<hr/>		
	Index	393